

Lærarvefjledningar

Í þemanu er m.a. unnið með orðaforða:

- tengdan lífsstíl
- um neyslu ungs fólks á Norðurlöndum
- um ofnotkun á hreinlætisvörum og orku

Hugmyndir að kveikju:

- Umræður um neyslu ungs fólks í dag.
- Fjallað um myndina bls. 42 í lesbók.
- Hvað er forskellen på forbrug i dag og i stenalderen?
- Hvað laver de forskellige personer på billederne?
- Hvordan har de det? o.s.frv.
- Hvað er einkennandi fyrir nútíma unglínga á Íslandi?
- Nemendur geta búið til orðablóm með forbrug í miðjunni.

Lærarvefledningar

Forbruger

Lesbók bls. 42

Vinnubók bls. 83

Lesbók

Ritunaræfing bls. 42. Nemendur velja sér eina mynd á síðunni og skrifa um persónuna. Þeir eiga að skrifa í 1. persónu.

Vinnubók

Með textanum eru tvær æfingar í vinnubók.

Ung i Norden

Lesbók bls. 43

Vinnubók bls. 83–84

Lesbók

Ritunaræfing bls. 43. Ef til vill er 100.000 danskar krónur há upphæð. Henni má breyta eftir þörfum. Þegar nemendur hafa skrifað óskalista má hugsanlega skrifa texta sem fjallar um það að vinna stórar upphæðir í happdrætti.

Samtalsæfing bls. 43. Nemendur bera saman óskalistana sína.

Á vef

Með textanum er ein aukaæfing.

Velkommen til verden

Lesbók bls. 44

Vinnubók bls. 84–87

Lesbók

Athuga að jordmor/jordmoder er einnig hægt að skrifa jordemor/jordemoder eins og gert er í vinnubókinni.

Vinnubók

- D. Fyrirmælin má skilja þannig að nemendur skrifi stakar setningar. Ef gera á meiri kröfur til nemenda er hægt að láta þá skrifa heila frásögn.

Hlustunaræfing 22 bls. 85

Samtalsæfing 10 bls. 85. Lav et rollespil

Lærarvefledningar

Samtaleøvelse 10 – Lav et rollespil

Að setja sig í hlutverk teiknimyndapersóna

Form: Hópvinnu. 4–5 í hóp

Undirbúningur:

- Prenta út verkefnablað 10.
- Hver nemandi fær eitt verkefni.

Um æfinguna:

- Hver nemandi fær verkefnablað með myndasögu.
- Nemendur skipta með sér hlutverkum.
- Nemendur æfa leikþátt út frá myndunum.
- Nemendur sýna leikþáttinn fyrir bekkinn.

Ath. Best er að nemendur skrifi sem minnst við undirbúning leikþáttarins. Í mesta lagi stikkorð.

Markmið:

- Að þjálfar orðaforða um daglegt líf.
- Að þjálfar samtal.
- Að þjálfar nemendur í að koma fram.

Abdul Kabuls liv i vigespor/Lis Violas liv i overhalingsbanen

Lesbók bls. 45

Vinnubók bls. 87–90

Lesbók

Gott væri að ræða við nemendur um merkingu fyrirsagnanna. Enda þótt *vigespor* og *overhaling* séu í útskýringum neðst hafa þessi orð aðra merkingu þegar verið er að bera er saman fólk frá þróunarlöndum og Vesturlöndum. Ef til vill má nota myndirnar til að bera saman aðstæður þessa fólks. **Benda má á að uland er stytting úr udvikiingsland.**

Ritunaræfing bls. 45 – Nemendur skrifa minnst 100 orð um muninn á því að búa í þróunarlöndum eða á Vesturlöndum.

Lærarvefledningar

Vinnubók

- D. Nemendur geta einnig fundið aðra hluti sem tengjast neyslu þeirra og skráð hversu mikið þeir telja sig nota af þeim hlutum. T.d. íþróttaskór, batterí, maskarar o.s.frv.

Hlustunaræfing 23 bls. 89–90.

Samtalsæfing 11 bls. 90. Rígtigt eller forkert

Samtaleøvelse 11 – Rígtigt eller forkert

Gætteleg

Form: Hópvinna. Hverjum hóp skipt í tvö lið.

Undirbúningur:

- Prenta út verkefnablað 11 fyrir hvern hóp.
- Klippa niður leikspjöld.

Um æfinguna:

- Æfingin er keppni milli liða.
- Hverjum hóp er skipt í lið A og B.
- Hóparnir draga til skiptis umræðuefni.
Þegar nemandi hefur dregið umræðuefni þarf hann að ákveða hvort hann ætli að segja satt frá eða ósatt og skrá það á miðann.
- Hitt liðið má ekki sjá hvað hann skráir.
- Nemandinn segir nú frá því sem beðið er um í nokkrum setningum (u.þ.b. hálf til 1 mínúta).
- Hitt liðið giskar á hvort hann sé að segja satt eða ósatt.
- Ef giskað er rétt fær liðið stig.
- Ef giskað er rangt fær lið upplesarans stig.

Markmið:

- Að þjálfarar nemendur í að segja frá á dönsku.
- Að þjálfarar nemendur í að nota orðaforða sem unnið hefur verið með í mismunandi samhengi.
- Að þjálfarar hlustun.

Lærarvefjledningar

Vi mangler ikke rigtig noget

Lesbók bls. 46–47

Vinnubók bls. 91–94

Lesbók

Ritunaræfing bls. 47 – Fyrimælin eru mjög opin. Til að einfalda verkefnið má gefa nemendum upp þau atriði sem æskilegt er að komi fram í textanum, t.d. um föt og vasapeninga.

Samtalsæfing bls. 47 – Best er að nemendur spyrji hvor annan án þess að hafa skrifað stikk-orð eða spurningar niður. En benda má þeim sem eiga erfitt með þetta á að þeir geti skrifað stikkorð til að styðjast við. Ef til vill geta nemendur svo skipt um hlutverk, B spyr þá A sem setur sig í hlutverk einhverrar persónu í textanum.

Vinnubók

Með textanum eru sjö æfingar í vinnubók.

- **D.** Hringirnir eru 20. Ef til vill eiga nemendur erfitt með að finna svo mörg orð, enda ekki öll orð augljóslega tengd peningum. Sjá lausnir.

Hlustunaræfing 24 bls. 93

Hvad der kommer let, går let

Lesbók bls. 48–49

Vinnubók bls. 94–96

Lesbók

Ritunaræfing bls. 49 – Gott væri að rifja upp orð og orðasambönd sem nota má þegar lýsa á áliti/skoðun t.d. *jeg synes, jeg synes ikke, jeg mener, jeg tror, min mening er ...*

Vinnubók

Með þessum texta eru þrjár æfingar.

Hlustunaræfing 25 bls. 95

De unge er for renlige

Lesbók bls. 50–51

Vinnubók bls. 96–98

Lesbók

Áður en byrjað er að lesa textann getur verið gott að vera með hugarflæði á dönsku um hreinlæti og áhrif spilliefna á umhverfið.

Lærarvefledningar

Ritunaræfing bls. 50

Ritunaræfing bls. 51. Myndaverkefnið er nátengt textanum og gott er að benda nemendum á að nota orðaforðann í honum. Ef til vill má benda nemendum á að gera orðablóm áður en þeir byrja að skrifa.

Vinnubók

- F. Þetta verkefni er frekar tímafrekt og möguleikar á að setja orðin saman eru nokkrir.

Mig og mit forbrug

Lesbók bls. 52–53

Vinnubók bls. 98–101

Lesbók

- D. Sjálfsgagt er að hvetja nemendur til að leggja sig fram um að nota orðaforða úr textunum og lýsingarorð til að lýsa myndunum vel, t.d. *han tager brusebad* eða *han bruger altid rigtig meget sæbe når han tager brusebad*.

Vinnubók

Hlustunaræfing 26. Ef til vill þarf að gera lengri hlé á milli setninganna svo nemendur nái að lesa þær og átta sig á merkingunni.

Samtalsæfing 12 bls. 99. Fortæl om en ting

Samtaleøvelse 12 – Fortæl om en ting

Frásögn

Form: Hópvinna. 3–4 í hóp

Undirbúningur:

- Kennari prentar út verkefnablað 12.
- Nemendur fara heim með verkefnið, finna hlut sem er lýsandi fyrir þá og undirbúa frásögn um hann.

Um æfinguna:

- Nemendur fara heim og finna hlut sem er lýsandi fyrir þá og lífsstíl þeirra.
- Nemendur nota verkefnablaðið til að skrifa niður stikkorð.
- Nemendur koma með hlutinn og verkefnablaðið í skólann.
- Hver nemandi lýsir hlutnum fyrir hópnum og segir hvernig hann er einkennandi fyrir lífsstíl hans.

Lærarvefðingur

- Eftir frásögnina geta aðrir nemendur í hópnun spurt um hlutinn.
- Kennari tekur ef til vill stikkprufu og lætur nokkra nemendur lýsa sínum hlut fyrir bekknum.

Ef til vill má nota verkefnið sem ritunaræfingu eftir að hún hefur verið notuð sem talæfing.

Markmið:

- Að þjálfar orðaforða sem tengist kaflanum.
- Að þjálfar nemendur í segja frá.
- Að þjálfar nemendur í að koma fram og svara einföldum spurningum.
- Að þjálfar nemendur í að hlusta og spyrja einfaldra spurninga.

Så sluk dog!

Lesbók bls. 53

Vinnubók bls. 101–104

Lesbók

Ritunaræfing bls. 53. Til að nemendur geti skrifað um el-diagrammet gæti reynst nauðsynlegt að tala um myndina áður en nemendur byrja að skrifa.

Ritunaræfing bls. 53. Nemendur skrifa um það að vera umhverfissvænn.

Vinnubók

Með þessum texta eru fimm æfingar.

- **D.** Nemendur eiga að tengja orðasambönd við orð. Þeir eiga síðan að skrifa setningu þar sem bæði orð og orðasamband kemur fyrir. T.d. fjernsyn – tænder = At tænde for fjernsynet. Ekki er mikið pláss í dálkunum og ef til vill þarf að skrifa á blað eða í stílabók. Hægt er að gera verkefnið á tvennan hátt. Annars vegar að skrifa orðasamböndin sem tengjast orðunum þremur á línurnar óbreytt. Eða að skrifa setningar upp, bæta við þær og tengja orðinu í hringnum. T.d. I skolen skal vi ofte **skrive danske tekster** ind på computeren.
- **E.** Hver mynd í verkefninu táknar orð. Nemendur eiga að fylgja pílunum, átta sig á hvaða orð er átt við hverju sinni, skrifa upphafsstafinn í orðinu og mynda þannig setningu. Fyrsta orðið er hvornár. Nemendur nota h sem fyrsta staf í setningunni. Sjá lausnir.

Lærerleiðingarnar

Fróðleikur

Mjög víða má finna upplýsingar um forurening, miljò og miljòbevidsthed á Netinu. Sjá t.d. www.miljogsgundhed.dk

Tengt efni útgefið af Námsgagnastofnun

Hvad siger du C

Elísabet Valtýsdóttir og
Hlín Helga Pálsdóttir
Hlustunaræfingarnar: I ungdomsklubben
nr. 19 og Min dagbog nr. 25

Og det er Danmark: dvd og verkefnamappa

Vefefni: <http://www.nams.is/allt-namsefni/vorunr/3012>

Elísabet Valtýsdóttir, Erna Jessen og
Hlín Helga Pálsdóttir
Æfingarnar: Hvad skal du lave? nr. 22,
I Tivoli nr. 13 og I biografen nr. 15

Snak løs

Birte Harksen
Æfingin: Hvad skal vi lave i Weekenden?
side 34

God nok på nettet – Film

Arnbjörg Eiðsdóttir og
Kristín Jóhannesdóttir http://www.nams-gagnastofnun.is/god_nok/index.htm

Grammatik (handbók)

Arnbjörg Eiðsdóttir og
Kristín Jóhannesdóttir

Grammatik 1 – vefefni

Arnbjörg Eiðsdóttir og
Kristín Jóhannesdóttir
<http://www.nams.is/danska/grammatik1>

Grammatik 2 – vefefni

Linda Sigurðardóttir
<http://www.nams.is/danska/grammatik12>

Gátlisti

Æfing	Bls.	Allir	Getur	Lokið
Forbruger	83	☐	☐	☐
A. Find det danske ord i teksten.	83	☐	☐	☐
B. Besvar spørgsmålene på dansk.	83	☐	☐	☐
Ung i Norden	83–84	☐	☐	☐
A. Sæt kryds ved rigtigt eller forkert.	83	☐	☐	☐
B. Skriv de ord der mangler ind i hullerne.	83	☐	☐	☐
C. Hvad mener du om undersøgelsen.	84	☐	☐	☐
Velkommen til Verden	84–87	☐	☐	☐
A. Find den rigtige slutning til hver sætning.	84	☐	☐	☐
• Lytteøvelse 22	85	☐	☐	☐
• Samtaleøvelse 10	85	☐	☐	☐
B. Find ord i teksten som betyder det samme som ..	86	☐	☐	☐
C. Besvar spørgsmålene på dansk.	86	☐	☐	☐
Abdul Kabuls liv i vigesporet /Lisa Violas liv i overhalingsbanen	87–90	☐	☐	☐
A. Skriv om forskellen på Lisa Viola og Abduls liv	87	☐	☐	☐
B. Find 12 sammensatte ord i teksten	87	☐	☐	☐
C. Find datid af alle verber i teksten	88	☐	☐	☐
D. Vælg 3 verber i opgave B ...	89	☐	☐	☐
E. Lav en liste over dit forbrug.	89	☐	☐	☐
• Lytteøvelse 23	89	☐	☐	☐
Vi mangler ikke rigtig noget	91–94	☐	☐	☐
A. Skriv sætningerne færdige.	91	☐	☐	☐
B. Hvem siger hvad? Sæt kryds.	91	☐	☐	☐
C. Læs sætningerne. Gæt ordenes betydning.	92	☐	☐	☐
D. Skriv alle ord og ordforbindelser i teksten.	92	☐	☐	☐
E. Dan par af ord med samme betydning.	93	☐	☐	☐
• Lytteøvelse 17	93	☐	☐	☐
F. Sæt disse 12 ord sammen til 6 ord.	93	☐	☐	☐
G. Alfabet – opgave.	94	☐	☐	☐
Hvad der kommer let, går let	94–96	☐	☐	☐
A. Sæt kryds ved rigtigt eller forkert.	94	☐	☐	☐
B. Brug ord fra teksten for at lave sætningerne færdige.	95	☐	☐	☐
C. Hvad betyder ordforbindelserne på islandsk?	95	☐	☐	☐
• Lytteøvelse 18	95	☐	☐	☐
De unge er for renlige	96–98	☐	☐	☐
A. Sæt kryds ved de rigtige svar.	96	☐	☐	☐
B. Find 7–8 ord i teksten.	97	☐	☐	☐

Æfing

- C. Skriv 5–6 sætningar.
 D. Kryds og tværs.
 E. Skriv udsagnsordene om til navneord.
 F. Sæt disse 12 ord eller orddele sammen til 6 ord.

Bls. **Allir** **Getur** **Lokið**

97
 97
 98
 98

Mig og mit forbrug

- A. Hvem siger hvad? Sæt kryds.
 B. Skriv de ord, der mangler.
 C. Besvar spørgsmålene på dansk.
 D. Hvad laver de forskellige personer?
 • Lytteøvelse 26

98-102
 98
 99
 100
 100
 101

Så sluk dog

- A. Sæt kryds ved rigtigt eller forkert.
 B. Skriv sætningerne færdige.
 C. Dan par af ord og sætninger med samme betydning.
 D. Skriv de ord og ordforbindelser, som passer ...
 • Lytteøvelse 27
 E. Følg pilene og find tingenes forbogstaver.
 • Samtaleøvelse 10

102-104
 102
 102
 103
 103
 104
 104